

KINNITATUD

Direktori 03.09.2015 kk nr 1.1-2/18
muudetud direktori 31.08.2021 kk nr 1.1-2/15

Toila Gümnaasium

PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA

Toila 2015/2021

SISUKORD

1. Üldsätted	3
1.1. Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus	3
2. Õppe- ja kasvatustöö	4
2.1. Kooli väärtused ja eripära	4
2.2. Õppe- ja kasvatustöö eesmärgid põhikoolis	4
2.3. Õppe ja kasvatuse korraldus	5
2.4. Tunnijaotusplaan ja valikained	6
2.5. Ajakasutus koolielu korralduses	9
2.6. Läbivad teemad ja nende käsitlemine	9
2.7. Üldpädevused	14
2.8. Üldpädevuste saavutamine	15
2.9. Valdkonnapädevused ja nende saavutamine	24
2.10. Lõiming	25
2.12. Loovtööde korraldamine	26
2.13. Ülekooliliste ja rahvusvaheliste projektide korraldamine	26
3. Haridusliku erivajadusega õpilaste õppe korraldus	27
3.1. Hariduslik erivajadus	27
3.2. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus	27
4. Hindamise korraldus	27
4.1. Hindamine	27
4.2. Kujundav hindamine kui õppimist toetav hindamine	28
5. Õpilaste ja vanemate teavitamine	28
5.1. Õpilaste ja vanemate teavitamine ning nõustamine.	28
6. Karjääriteenuste korraldus	29
6.1. Karjääriõpetus	29
6.2. Karjääriteenus	29
7. Õpetaja töö planeerimise põhimõtted	30
7.1. Õpetaja töökava	30
7.2. Ainekaart	30
8. Kooli õppekava uuendamise põhimõtted	30

1. Üldsätted

1.1. Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

- 1.1.1. Toila Gümnaasium on eesti rahva kultuuritraditsioone ja -väärtusi kandev Toila valla haridusasutus, mis seisab eesti rahvuse ja kultuuri säilitamise eest.
- 1.1.2. Uue põlvkonna sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.
- 1.1.3. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).
- 1.1.4. Põhikooli õppekava on õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mille koostamise aluseks on põhikooli-ja gümnaasiumiseadus, põhikooli riiklik õppekava ning kooli arengukava.
- 1.1.5. Õppekava on väljundipõhine, st et rõhuasetus on õpilase poolt õppimise kaudu õppeprotsessi lõpuks omandatavate õpitulemuste/pädevuste omandamisel ja nende hindamisel. Hindamise aluseks on kujundava hindamise põhimõtted. Õppeprotsessi kirjeldamine toimub õpetaja töökava (üldisemalt toimub see ainekaardi) alusel.
- 1.1.6. Väljundipõhise õppekava aluseks on mudel, milleks on keskne roll üldpädevustel ja valdkonnapädevustel ning millele lisanduvad läbivad teemad. Läbivate teemade käsitlemine realiseerub kogu koolipere ühise toimimise kaudu, põhinedes õppeainete lõimimisel.
- 1.1.7. Kooli õppekava koosneb üldosast ja ainekavadest, mis on koondatud valdkonniti.
- 1.1.8. Kooli õppekava üldosas esitatakse:
 - Õppe- ja kasvatuseesmärgid;
 - Õppe- ja kasvatuse korraldus;
 - Tunnijaotusplaan ja valikkursused;

- Üld- ja valdkonnapädevuste kujundamine ja nende saavutamine;
- Õppe lõimimise põhimõtted;
- Loovtööde korraldamise põhimõtted;
- Projektide kavandamise põhimõtted;
- Hariduslike erivajadustega õpilastega õppekorralduse põhimõtted;
- Hindamise korraldus;
- Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- Karjääriteenuste korraldus;
- Õpetaja töökava korraldamise põhimõtted;
- Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise põhimõtted.

1.1.9. Ainekavade esitamine valdkonniti suurendab lõimingut ainete vahel, andes võimalusi ainevaldkonna siseseks koostööks. Ainevaldkonna pädevus saavutatakse sobiva metoodika ja õppevara valiku kaudu. Ainevaldkonna pädevusi kõrvutades saame kooliastme pädevused, mille saavutamist taotleme põhikooli lõpuks.

1.1.10. Kooli õppekava toetavad tegevused on õpiabi (individuaalne ja rühmas), logopeediline ja eripedagoogiline abi, ainealased ringid, pikapäevarühmad, huvitegevus.

2. Õppe- ja kasvatustöö

2.1. Kooli väärtused ja eripära

2.1.1. Kooli missioon on pakkuda konkurentsivõimelist eestikeelset gümnaasiumiharidust turvalises ja looduskaunis keskkonnas.

2.1.2. Kooli põhiväärtused on pühendumus, ettevõtlikkus, tulemuslikkus ja koostöö.

2.1.3. Kooli eripäraks on looduskaunis ajaloo- ja kultuurihõnguline miljööväärtuslik asukoht.

2.2. Õppe- ja kasvatustöö eesmärgid põhikoolis

2.2.1. Põhikooli õppe- ja kasvatustöö eesmärgiks on aidata kaasa isiksuse arengule, kes:

- juhindub oma valikutes ja tegudes eetika alusväärtustest;
- suhtub heasoovlikult kaasinimestesse, austab nende vabadust ja väärikust;

- soovib ja oskab teha koostööd;
- austab ja järgib seadusi, on teadlik oma kohustustest ja vastutusest;
- tunneb ja austab oma rahva kultuuri, suhtub lugupidavalt teiste rahvaste kultuuridesse;
- hoiab loodust, elab ja tegutseb keskkonda ja loodusressursse säästes;
- usaldab ennast, on väarikas ja enesekriitiline; tunneb end vastutavana oma elukäigu eest;
- mõistab töö vajalikkust inimeste ja ühiskonna arengus;
- on ettevõtlik, tuleb toime muutuvas õpi-, elu- ja töökeskkonnas;
- väärtustab tervist ja tervislikke eluviise.

2.3. Õppe ja kasvatuse korraldus

2.3.1. Kool lähtub põhimõttest, et

- kvaliteetne haridus on kättesaadav kõigile õpilastele, sõltumata nende sotsiaalsest või majanduslikust taustast või hariduslikest erivajadustest;
- õpilaste liikumisel ühelt kooliastmelt või haridustasemelt teisele ei ole takistusi;
- õppetegevuse korraldamine lähtub piirkonna eripärast ning huvigruppide ettepanekutest.

2.3.2. Põhikoolis toimub statsionaarne tavaõpe, kus kõiki õppekavas loetletud õppeaineid õpetatakse vastavalt tunnijaotusplaani alusel koostatud tunniplaanile.

2.3.3. Kasutatavad õppevormid lisaks koolitunnile on õuesõpe, õppekäik, õppepäev, individuaalõpe, distantõpe, koduõpe, e-õpe, põimõpe ja iseseisva töö päev.

2.3.4. Põhikooli lõpetaja on õppinud kahte võõrkeelt - inglise, vene või saksa keelt.

2.3.5. Liikluskasvatus on kooli õppe- ning kasvatustegevuse osa, mille käigus lapsed omandavad üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks. Liikluskasvatuse sisuks on jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse kodu- ja kooli ümbruse liikluse keskkonnast. Liikluskasvatus toimub ainetundides, kui seda võimaldavad teemad, planeeritud teemadena klassijuhataja tundides ning läbi praktiliste tegevuste klassi- ja koolivälistel üritustel. Kõik 10-aastased õpilased saavad osaleda jalgratturite koolitusel ja sooritada jalgratta juhilubade eksami.

2.3.6. Kooli õppekava lisadena on esitatud järgmiste valikõppeainete ainekavad:

- majandusõpetus
- informaatika
- uurivõpe
- karjääriõpetus
- tekstiõpetus

2.3.7. 7.klassi õpilased sooritavad õppeaasta lõpus ühes õppeaines üleminekueksami.

Üleminekueksami eesmärk on hinnata õppekavas määratletud õpitulemuste saavutatust eksamiaines, saada tagasisidet õppimise ja õpetamise tulemuslikkusest ning valmistada õpilasi ette lõpueksamiteks. Üleminekueksamite korraldamine ja valimine on kirjeldatud [“Toila Gümnaasiumi õpilaste hindamise juhendis”](#).

2.3.8. 3. kooliastmes sooritab õpilane õppeaineid lõimiva loovtöö, mis on põhikooli lõpetamise tingimuseks. Loovtöö tuleb sooritada vähemalt rahuldavale hindele. Teema kantakse lõputunnistusele.

2.4. Tunnijaotusplaani ja valikained

2.4.1. Tunnijaotusplaani 1.kooliastmes

	1.ka kokku	Lisatunnid	1.klass	2.klass	3.klass
eesti keel	19	1	6	8	6
A-võõrkeel	3				3
matemaatika	10	3	4	4	5
loodusõpetus	3	1	2	1	1
inimeseõpetus	2			1	1
muusika	6		2	2	2
kunst	4,5		1,5	1,5	1,5
tööõpetus	4,5		1,5	1,5	1,5
kehaline kasvatus	8	1	3	3	3
majandusõpetus *		2		1	1

tunde kokku	60		20	23	25
lubatud kokku	68	8	20	23	25

2.4.2. Tunnijaotusplaan 2.kooliastmes

	2.ka kokku	lisatunnid	4.klass	5.klass	6.klass
eesti keel	11	1	6	3	3
kirjandus	4	1		3	2
A-võõrkeel	9	2	4	4	3
B-võõrkeel	3	1		1	3
matemaatika	13		4	5	4
loodusõpetus	7		2	2	3
inimeseõpetus	2			1	1
ajalugu	3	1		2	2
ühiskonnaõpetus	1				1
muusika	4		2	1	1
kunst	3		1	1	1
tööõpetus/käsitöö	5	1	2	2	2
kehaline kasvatus	8		3	3	2
majandusõpetus*		1	1		
Informaatika*		1			1
uurivõpe*		1			1
tunde kokku	73	10	25	28	30
lubatud kokku	83	10	25	28	30

2.4.3. Tunnijaotusplaan 3.kooliastmes

	3.ka kokku	lisatunnid	7.klass	8.klass	9.klass
eesti keel	6		2	2	2
kirjandus	6		2	2	2
A-võõrkeel	9		3	3	3
B-võõrkeel	9		3	3	3
matemaatika	13	1	5	4	5
loodusõpetus	2		2		
geograafia	5		2	1	2
bioloogia	5		1	2	2
keemia	4			2	2
füüsika	4			2	2
inimeseõpetus	2		1	1	
ajalugu	6		2	2	2
ühiskonnaõpetus	2			1	1
muusika	3		1	1	1
kunst	3		1	1	1
tööõpetus/käsitöö	5		2	2	1
kehaline kasvatus	6		2	2	2
informaatika*		1,5	1	0,5	
karjääriõpetus*		1		0,5	0,5
tekstiõpetus*		0,5			0,5
tunde kokku	90	4	30	32	32
lubatud kokku	94	4	30	32	32

- 2.4.4. Valikainete (kooliastme tabelis märgitud tärniga*) valimise põhimõtted:
- valikainete valiku põhikoolis teeb kool;
 - valikainete sisuline pool peab täiendama õpilase üldpädevuste arengut ja toetama kooli õppekava.
- 2.4.5. Riiklikult määratud lisatundide pakkumise vajadused ja eesmärgid on lahti seletatud ainekavades.

2.5. Ajakasutus koolielu korralduses

- 2.5.1. Õpilase vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel arvestab kool õppekava välist õppimist koolis läbiva õppe osana (nt rahvusvahelises spordilaagris viibiv õpilane; koduõppel olev õpilane; vm) tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.
- 2.5.2. Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning õppekäikudeks kasutatakse üldjuhul aega, mida võimaldab kooli päevakava. Ühiste teemade käsitlemisel kasutatakse õppeainete vahelist lõimimist ja selle saavutamiseks tehakse koolis tihedat koostööd.
- 2.5.3. Koolis on välja töötatud “Puudumise ja koolikohustuse täitmise arvestamise kord”, mis on aluseks õppes puudumise või hilinemise teavitamisel ja põhjendamisel.
- 2.5.4. Koolis on välja töötatud juhend [“Õppetöö korraldusest distantsõppe ajal.”](#)

2.6. Läbivad teemad ja nende käsitlemine

- 2.6.1. Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.
- 2.6.2. Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige õpikeskkonna korralduses (vaimne, füüsiline ja sotsiaalne), aineõppes, valikainete valikul, loovtöodes ja klassivälises tegevuses.
- 2.6.3. Tingimused, mis on loodud läbivate teemade realiseerimiseks õpikeskkonna kaudu.

Läbiv teema	Õpikeskkond	Loodud tingimused
Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Füüsiline	Õppimist väärtustav õppehoone; Raamatukogu õpikeskusena; Junior Achievement, Töötukassa, Hitsa jm; olemas karjääriõpetaja.
	Sotsiaalne	Siseinfo kolleegilt kolleegile; Projekt "Tagasi kooli", külalisõpetajad; Karjääripäevad.
	Vaimne	Koostöö ülikoolide ja kutseõppeasutustega; Koostöö kooli vilistlastega; Karjääri planeerimine ainetundides I kooliastmes, osalemine Tööle Kaasa programmis; Karjääriplaneerimine II ja III kooliastmes ainetundide ja klassijuhataja tundide kaudu ja eraldi õppeainena 8. ja 9. klassis.
Keskkond ja jätkusuutlik areng	Füüsiline	Õppehoone looduskaunis kohas; erinevad keskkonnateadlikkuse tõstmise projektid.
	Sotsiaalne	Heakorratöödel osalemine kooli territooriumil; "Teeme ära" talgud; Metsa istutamistalgud.
	Vaimne	Taaskasutatava materjali kasutamine kunsti-ja tööõpetuse tundides, ringitundides.
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Füüsiline	Avar ja valgusküllane õppehoone.

	Sotsiaalne	Piirkondlikud, üleriigilised ja rahvusvahelised kultuuri- ja spordisündmused; Huvikooli ja –ringide tegevus; Ettevõtlikkuse propageerimine ning osalemine “Ettevõtliku kooli” programmis.; Heategevusüritused.
	Vaimne	Kool toetab õpilaste ja töötajate algatusi; Projektikonkursid.
Kultuuriline identiteet	Füüsiline	Koolis asub raamatukogu, presidentide tuba, kooli muuseumituba.
	Sotsiaalne	Koolis on loodud õppimistingimused mitteeesti rahvusest õpilastele.
	Vaimne	Traditsioonid ja sümbolika; Kultuuripärandit edasikandvate huviringide tegevus; Osalemine laulu-ja tantsupidudel.
Tehnoloogia ja innovatsioon	Füüsiline	Piisav varustatus kaasaegsete IT-vahenditega.
	Sotsiaalne	Üleriigilised ja rahvusvahelised koostööprojektid.
	Vaimne	Arvutipõhised õppematerjalid; Õpilasteaduse arendamine.
Teabekeskond	Füüsiline	Lai teatmeteoste valik raamatukogus.
	Sotsiaalne	Info liikumine horisontaalselt ja vertikaalselt; Informaatika tund.
	Vaimne	Internetiturvalisus.

Tervis ja ohutus	Füüsiline	Toimiv koostöö tugiprotsessidega; Kooli teenindab perearstikeskuse meditsiiniõde.
	Sotsiaalne	Ollakse tähelepanelikud kõikide õpilaste ja töötajate suhtes; Koolipsühholoogi teenus.
	Vaimne	Ennetustöö, osalemine KIVA programmis.
Väärtused ja kõlblus	Füüsiline	Koolihoone asub miljööväärtuslikul ala.
	Sotsiaalne	Koostööd väärtustav organisatsioon; Uusi töötajaid toetav mentorlus; Õpilasesinduse poolt organiseeritud üritused; osalemine VEPA programmis.
	Vaimne	Õpilaste ja töötajate arenguestlused; Koolis on loodud tunnustussüsteem; Lapsevanemad on kaasatud.

2.6.4. Läbivate teemade õpetamine tunnivälise tegevuse kaudu

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Kohtumine erinevate elukutsete esindajatega koolis või väljaspool kooli (erinevate töökohtade või asutuste külastamine); Karjäärinädal; “Tööle kaasa” programm; Kohtumine kooli vilistlastega; Töövarjupäev 5. ja 9.-12.klassis.
Keskkond ja jätkusuutlik areng	Erinevate keskkonnaprojektide läbiviimine koolis; Õppekäigud keskkonnateadlikkuse tõstmiseks seotud asutustesse (Uikala Jäätmekäitlusjaam, Järve Biopuhastus jm).

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	<p>Laatade ja loosimiste korraldamine koolis;</p> <p>Heategevusüritus (müügipäevad), mille tulu läheb abivajajatele;</p> <p>Abivajajatele asjade kogumise kampaaniad;</p> <p>Lasteaias mängude päeva korraldamine;</p> <p>Õpilaste kaasamine ürituste korraldamisse (sh 3.koolistme loovtööna);</p> <p>Õpilasfirma, kooli TV;</p> <p>Klassiajalehed; kooliajaleht;</p> <p>Õpilasesindus.</p>
Kultuuriline identiteet	<p>Tantsu- ja laulupidude ettevalmistamisprotsessis ning kohalikel rahvatantsu- ja laulupäevadel osalemine;</p> <p>Rahvakalendri tähtpäevade tähistamine (stendid, mardijooks, osalemine käsitöölaadal “Viru nikerdaja”);</p> <p>Muusikalektoriumid;</p> <p>Ülekoolilised kontserdid vanematele ja külalistele (isadepäeva kontsert, jõulukontsert, kevadkontsert, emadepäeva kontsert).</p>
Teabekeskond	<p>Kooli veebileht. Facebook, Instagram;</p> <p>Internetipõhised võistlused ja projektid;</p> <p>Meediaga seotud külaliste kutsumine;</p> <p>Koolielu kajastamine vallalehes.</p>
Tehnoloogia ja innovatsioon	<p>Innovaatiliste ideede konkurss;</p> <p>STEM ringid, robotika ring;</p> <p>Õppekäigud tootmishoonetesse.</p>

Tervis ja ohutus	Ohutuspäevade korraldamine Ida-Viru Päästeametiga koostöös; Tervisliku toitumisega seotud tegevused (küsitlused, teemapäevad); Kohtumine psühholoogi vm nõustajaga koostöös Ida-Viru Õppenõustamiskeskusega (HARNO); Osalemine terviseedenduse projektis; Kohtumine noorsoopolitseinikuga; Tundekasvatustlikud ettevõtmised (luuletuste kirjutamine, joonistamine, sõbrapäeva tähistamine).
Väärtused ja kõlblus	Koolis on loodud väärtuskasvatuse kava.

2.7. Üldpädevused

2.7.1. Riiklikes õppekavades määratletud üldpädevusi on kaheksa:

- Kultuuri- ja väärtuspädevus
- Sotsiaalne ja kodanikupädevus
- Enesemääratluspädevus
- Õpipädevus
- Suhtluspädevus
- Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus
- Ettevõtlikkuspädevus
- Digipädevus

2.7.2 Üldpädevuste kujundamine toimub kõigi õppeainete kaudu.

2.7.3 Üldpädevuste kujundamine toimub peamiselt meetodite valiku kaudu ning ainevaldkonna kirjeldustes esitatud viisil.

2.7.4 Üldpädevustest lähtuvalt on õppetunniväline tegevus sihipäraselt läbi mõeldud.

2.7.5 Üldpädevuste kujunemine toimub ka keskkondades, mida kool suunata ja kujundada ei saa.

2.7.6 Üldpädevuste kujunemisel on oluline tagasisidestamine, mis toimub koolis kujundava hindamise kaudu. Koolipoolse tagasisidestamise kõrval on oluline roll ka õpilase enesehindamisel ja riiklikel testidel. Üldpädevus on kujunenud, kui õpilane on tõendanud oma suutlikkust pädevuse lõppeesmärki täita.

2.8. Üldpädevuste saavutamine

2.8.1. Kultuuri- ja väärtuspädevuse lõppeesmärk - suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid.

Sammud selleni jõudmiseks:

1.klassis	Looduse vastu huvi äratamine. Sõbraliku ja austava suhtumise kujundamine. Tervisliku toitumise, liikumise ja hügieeni vajalikkuse selgitamine.
2.klassis	Ilumeele kujundamine. Loodusesse säästva suhtumise kujundamine. Abivalmi käitumise kujundamine. Salliva suhtumise kujundamine.
3.klassis	Oma arvamuse avaldamise julguse kujundamine. Pere, kodu ja riigi väärtustamine teiste ja enda lugude kaudu. Suhtumise – iga inimene on väärtuslik – kujundamine.
4.klassis	Tunnis sõbraliku õhkkonna hoidmine. Tuntumate tähtpäevade teadvustamine. Tervise, ohutuse väärtuste teadvustamine. Teemakohaste tekstide lugemine, arutlemine loetust.
5.klassis	Õpitava võõrkeele riigi rahvakommete tutvustamine. Saavad selgeks kombed meil ja õpitava võõrkeele riigis. Oma seotuse tajumine klassikaaslastega. Enda ümber teiste inimeste väärtustamine. Säästliku eluviisi propageerimine. Enda seotuse Eesti kultuuripärandiga väärtustamise kujundamine.
6.klassis	Pere väärtustamine. Säästliku suhtumise ja keskkonnateadlikkuse arendamine. Hoolivuse, õigluse ja aususe väärtustamise kujundamine. Enda ja teiste loomingu väärtustamine. Teiste rahvast kultuuripärandi väärtustamise kujundamine.

7.klassis	Õpitava võõrkeele maade kultuuri ja traditsioonidega tutvumine. Päevakajaliste sündmuste ja teiste loomingu väärtustamine. Erinevatesse rassidesse, kultuuridesse ja usunditesse salliva suhtumise arendamine. Aine õpetamine läbi õpetaja isiku eeskuju. Teiste rahvaste loomingu väärtustamine. Oma loomingu väärtustamise oskuse kujundamine. Looduses keskkonnasäästliku liikumise arendamine.
8.klassis	Energia ja keskkonnahoiu teemadel arutlemine. Üksteisest hoolimine. Diskuteerimine filmi, ilukirjanduse, ja teatri teemadel. Loodusteaduslike väärtuste teadvustamine.
9.klassis	Sõprussuhete väärtustamine. Läbi kirjandusteoste teiste maade kultuuripärandiga tutvumine. Läbi erinevate majandusharude probleemide teadvustamine ja nende märkamise oskuse arendamine. Eestimaa looduse väärtuse teadvustamine.

2.8.2. Sotsiaalse ja kodanikupädevuse lõppeesmärk – suutlikkus ennast teostada, toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste eripära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.

Sammud selleni jõudmiseks:

1.klassis	Viisakuse kujundamine. Pöördumine võõra (täiskasvanu) poole. Kaaslasega arvestamise oskuse kujundamine. Ühisürituste (teater, kino, kontsert) käitumisreeglite tutvustamine.
2.klassis	Päevakava koostamine ja selle järgimine. Koos töötamise oskuse arendamine.
3.klassis	Enesedistsipliini kujundamine.
4.klassis	Käitumistavade tutvustamine meil ja õpitava võõrkeele riigis. Koostöö ja kokkulepetest kinnipidamise oskuse arendamine. Asjakohase arvamuse avaldamise oskuse kujundamine.

5.klassis	Kutse esitamine ja viisaka keeldumise omandamine. Inimeste erinevuste aktsepteerimine. Oma tegevuste tulemuste hindamine. Õpilasfirma tegevuste tutvustamine.
6.klassis	Läbi rollimängude mitmete viisakusvormide omandamine. Hooliva ja abistava käitumise kujundamine. Oma arvamuse avaldamise oskuse kujundamine. Enda suhestamine reklaamiga – oskuse arendamine.
7.klassis	Läbi rollimängude konfliktsituatsioonide lahendamine. Koostöö arendamine. Oma käitumise juhtimine ja korrigeerimine.
8.klassis	Koostöö arendamine. Kokkulepetest kinnipidamine. Õpilaste innustamine. Vastutuse kujundamine. Teadmise kujundamine, et igal ühel on õigus oma arvamusele (kui see ei riiva kaaslase õiglustunnet). Õppeaineid lõimiva loovtöö teostamine ja selle esitlemine õpilaskonverentsil.
9.klassis	Koostöö ja vastutusvõime arendamine. Esinemisoskuse arendamine. Kompromissi loomise oskuse arendamine. Keskkonna ja inimtegevuse seoste kujundamine.

2.8.3. Enesemääratluspädevuse lõppeesmärk – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida terveid eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme.

Sammud selleni jõudmiseks:

1.klassis	Enda tutvustamise ja enda soovide väljendamise arendamine. Põhjendamisoskuse arendamine.
2.klassis	Enesekriitika (tugevad ja nõrgad küljed) kujundamine. Jõukohasuse teadvustamine ja sellega arvestamine. Õppimiseks vajamineva teabe hankimise oskuse arendamine. Enese käitumise oskuste kontrollimise arendamine. Ametiraamatute meisterdamine.
3.klassis	Oma arvamuse avaldamise julguse kujundamine. Eakohaste probleemide lahendamisoskuse kujundamine. Fantaasiaoskuse arendamine.
4.klassis	Enda hobidest rääkimine. Enesehindamise ja analüüsimisoskuse

	arendamine. Reklaamimisoskuse arendamine.
5.klassis	Enda lemmikutest, eelistustest rääkimine. Informatsiooni saamine enda kohta (küsimustikud, ankeedid). Kriitikameele arendamine. Õigete valikute tegemise oskuse arendamine. Enamlevinud enesekontrolli ja – kasvatusviiside arendamine. Enda kehaliste võimete teadlik arendamine. Elukaardi koostamine.
6.klassis	Õpilase oma arvamuse, seisukoha kujundamine. Enda positiivsete iseloomujoonte ja omaduste väärtustamine. Tervislike eluviiside järgimise propageerimine. Enda iseloomujoonte, huvide ja võimete teadliku hindamisoskuse arendamine. Võetud rolli mängimisoskuse arendamine.
7.klassis	Oma tunnete väljendamine. Eneseanalüüsiga tegelemine. Eneserefleksiooniga tegelemise arendamine. Enda võimete objektiivse hindamise arendamine.
8.klassis	Eeskujud. Enda, enda tugevate ja nõrkade külgede tundmaõppimine.. Hobide seosest tuleviku elukutsega. Kriitilise ja loova mõtlemise arendamine. Enda ja kogukonnas olemise olulisuse märkamine. Tehniliste võimete arendamine ja huvitatuse tõstmine.
9.klassis	Teiste rahvaste ja rahvuste vastu huvi äratamine. Eneserefleksioonioskuse arendamine. Enda tugevate külgede arendamine. Vastavalt oma võimetele edasiõppimisvõimaluste leidmine. Kõigi Eesti maastikurajoonide, euroopa erinevate piirkondade tundmise taustal oma koha määratlemine.

2.8.4. Õpipädevuse lõppeesmärk – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadust.

Sammud selleni jõudmiseks:

1.klassis	Lugemis-, kirjutamis-, jutustamis-, meisterdamisoskuse arendamine. Õpitud teadmiste ja oskuste väljendamine (Seda ma juba oskan). Iseseisva töö oskuse kujundamine. Huvi äratamine sportimise ja muude erinevate tegevuste vastu.
2.klassis	Õpimotivatsiooni säilitamine. Huvi tekitamine sportimise vastu. Õpilase mitmekülgne arendamine. Kohusetunde arendamine. Rühmatöö reeglite kinnipidamisoskuse arendamine. Baasõpioskuste (lugemine, kirjutamine, kõnelemine, kuulamine, arvutamine, mõõtmine, vaatlemine) omandamine.
3.klassis	Õpimotivatsiooni säilitamine. Juhiste järgi iseseisva töö oskuse arendamine. Õpitud keelendite piires õigesti kirjutamine. Erinevate teabeallikatega töötamise oskuse arendamine. Seoste leidmise oskuse arendamine. Enesehindamise arendamine.
4.klassis	Õpimotivatsiooni säilitamine. Õpimapi alustamine (täiendamine). Õigete õpivõtete arendamine. Keskendumisoskuse teadlik süvendamine. Õppimiseks vajaliku teabe hankimisoskuse arendamine. Kokkulepetest kinnipidamisoskuse arendamine. Ajaplaneerimise oskuse arendamine.
5.klassis	Õpimotivatsiooni säilitamine. Õpimapi täiendamine. Oma õppetegevuse teadlik arendamine. Erinevate õpistiilide tutvustamine. Õpistsituatsioonides erinevate lahendusviiside kasutamine.
6.klassis	Õpimotivatsiooni säilitamine. Erinevate lugemisstrateegiatega omandamine. Konteksti mõistmise arendamine. Järjepidevuse arendamine. Õpistsituatsioonides erinevate otsuste langetamise oskuse arendamine. Õpitu kasutamine erinevates kontekstides ja probleemide lahendamisoskuse arendamine. Oma töö (referaat, slaidiesitus vm) esitlusoskuse kujundamine. Enda mitmekülgne arendamine lähtudes tulemuste analüüsist. Arvuti kasutamise oskuse arendamine (infovoldiku koostamine). Lõimitud uurivõppe ja arvutiõpetuse tunni rakendamine.
7.klassis	Õpimotivatsiooni säilitamine. Kuulamisstrateegiatega arendamine. Erinevate tekstiliikide kirjutamise omandamine. Argumenteerimisoskuse arendamine. Tuttava sõnatüve järgi uue sõna tähenduse tuletamine. Euroopa keelemapp. Erinevate õppimisvõtete propageerimine. Ettevalmistus üleminekueksamiks.

8.klassis	Õpimotivatsiooni säilitamine. Kuulamisstrateegiate arendamine. Erinevate tekstiliikide kirjutamise omandamine ja infootsingu liikide arendamine. Argumenteerimisoskuse arendamine. Tuttava sõnatüve järgi uue sõna tähenduse tuletamine. Õpilased sooritavad loovtöö ja esitlevad seda kaaslastele. Enda kui õppijatüübi määratlemine teades enda tugevusi ja nõrkusi. Aja planeerimisoskuse arendamine. Meeskonnatöö oskuste arendamine.
9.klassis	Õpimotivatsiooni säilitamine. Kuulamisstrateegiate arendamine. Erinevate tekstiliikide kirjutamise omandamine. Argumenteerimisoskuse arendamine. Tuttava sõnatüve järgi uue sõna tähenduse tuletamine. Varem õpituga seoste loomise oskuse arendamine. Analüüsioskuse kujundamine. Proovieksamite korraldamine.

2.8.5. Suhtluspädevuse lõppeesmärk – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.

Sammud selleni jõudmiseks:

1.klassis	Väljendusoskuse arendamine. Erinevas vanuses inimestega suhtlemise õpetamine. Lugemise arendamine. Eakohaste raamatute lugemine.
2.klassis	Väljendab end suhtlusolukordades selgelt ja arusaadavalt (palub, küsib, tänab, vabandab, keeldub). Esinemisoskuse arendamine.
3.klassis	Teabe ja ilukirjandustekstide mõistmine. Igapäevane arutlemine, oma mõtete väljendamine, ennustamine ja arvamuste põhjendamine. Intervjueerimise õpetamine.
4.klassis	Eakohane suhtlemine. Esinemisjulguse arendamine (klassi ees). Oma arvamuse põhjendamisoskuse arendamine. Sõbraliku suhtluskeele arendamine.

5.klassis	Oma põhjendatud arvamuse kaitsmisoskuse arendamine. Läbi kirjandusteoste arutelude ja rollimängude eakohase suhtlemise arendamine. Vahendatud suhtlemise seoste turvalise käitumisega olemuse selgitamine. Meediast tulenevate riskide selgitamine. Etiketinormide tutvustamine.
6.klassis	Eakohane suhtlemine. Koostöö arendamine. Inimeste erinevuste väärtustamine. Konfliktide võimalike põhjuste selgitamine, lahendusviiside pakkumisoskuse arendamine.
7.klassis	Eakohane suhtlemine. Asjakohase ja selge väljendusviisi arendamine. Ülesannete lahendi selgitamisoskuse arendamine. Sõltumatute otsuste tegemisoskuse arendamine.
8.klassis	Eakohane suhtlemine. Korrektsel väljendusoskuse arendamine. Diskuteerimise ja argumenteerimisoskuse arendamine. Esitluste presenteerimisoskuse arendamine. Mõttetalgute pidamine. Sõpruse ja armastuse väärtustamine.
9.klassis	Klassikaaslase esinemisele korrektse tagasiside ja hinnangu andmine. Selge ja asjakohase väljendusoskuse arendamine. Teabe-, tarbe- ja ilukirjandustekstide mõistmise arendamine. Eneseväljendusoskuse arendamine tantsulises liikumises.

2.8.6. Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse lõppeesmärk – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;

Sammud selleni jõudmiseks:

1.klassis	Matemaatiliste jutukeste mõistmine ja lahendamine. Võrdlemine, järjestamine.
2.klassis	Oskab kasutada matemaatikale omast keelt. Mõõtmine, võrdlemine.
3.klassis	Loeb, mõistab ja edastab matemaatilisi tekste. Plaanide koostamine ning diagrammidest ja tabelitest info lugemine. Loogilise mõtlemise arendamine.

4.klassis	Võõrkeelne poemäng. Järgarvud võõrkeeles. Sümbolite mõistmine. Kaartidelt, piltidelt, plaanidelt info lugemisoskuse arendamine.
5.klassis	Aastaarvud võõrkeeles. Arvuliste näitajatega opereerimine (võõrkeeles). Pindala arvutused elust enesest. Tervisenäitajate skeemide mõistmine ja kasutamine. Planeerimisoskuse arendamine.
6.klassis	Protsentülesanded elust enesest. Lihtsamate statistiliste skeemide lugemisoskuse arendamine. Menüü koostamisoskuse arendamine. Infotehnoloogiliste oskuste arendamine. Analüüsisoskuse arendamine.
7.klassis	Diagrammide, tabelite ja jooniste lugemise oskuse arendamine. Mõõtmisülesannetega toimetamine looduses. Seoste leidmisoskuse arendamine. Õpitud oskuste ja info kombineerimisoskuse arendamine. Tervisenäitajate analüüsisoskuse arendamine. Infotöötlusoskuse arendamine.
8.klassis	Matemaatiliste oskuste sidumine eluga. Diagrammide koostamine, lugemine ja mõõtühikute teisendamisoskuse omandamine. Tõestamise, järeldamise ja põhjendamisoskuse arendamine. Tooteinfost arusaamise arendamine.
9.klassis	Matemaatikale omase keele kasutamisoskuse arendamine. Diagrammide analüüsimine ja tulemuste põhjendamine.

2.8.7. Ettevõtlikkuspädevuse lõppeesmärk – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärged, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske.

Sammud selleni jõudmiseks:

1.klassis	Osaleb paaris- ja rühmatöodes. Esinemisjulguse kujundamine. Loovalt õpiülesande lahendamisoskuse õpetamine. Rahvaspordiüritustel osalemisjulguse propageerimine.
2.klassis	Omandab teadmisi ja oskusi erinevates tegevusvaldkondades. Õpilaste loomingulise tegevuse arendamine. Vastutustunde arendamine.

3.klassis	Võtab vastutuse töö lõpule viimise eest, oskab tegevust planeerida. Huvi äratamine mitmesugustel konkurssidel, võistlustel ja teistel koolivälistel üritustel osalemise vastu. Initsiatiivi arendamine.
4.klassis	Võimalikud E-Twinningu projektides osalemised. Osalemine rühmatöodes ja julgus neid esitada. Ideede genereerimisoskuse arendamine. Planeerimisoskuse arendamine. Vastutustunde kasvatamine.
5.klassis	Võimalikud E-Twinningu projektides osalemised. Koostööoskuse arendamine. Ideede loomise ja elluviimise oskuse arendamine. Tegevuse kavandamisoskuse arendamine.
6.klassis	Võimalikud E-Twinningu projektides osalemised. Küsimuste koostamisoskuse arendamine. Enesehinnangust lähtuva initsiatiivi kujundamine.
7.klassis	Võimalikud E-Twinningu projektides osalemised. Erinevate tegevuste kavandamine ja elluviimine. Probleemülesannete lahendamine. Lihtsamate uurimistööde planeerimine. Läbi eneseväärtustamise realistliku väärtustamisoskuse arendamine. Riskeerimisjulguse kujundamine.
8.klassis	Võimalikud E-Twinningu projektides osalemised. Osalemine sõpruskoolide projektides. Meediatekstide analüüs. Arutlusoskuse arendamine. Uurimistöö planeerimine ja teostamine. Õpilase võimetele ja huvidele vastava elukutsevalikuvõimaluste kujundamine. Äriplaani koostamisoskuse arendamine.
9.klassis	Võimalikud E-Twinningu projektides osalemised. Lühiprojektile idee leidmine, selle kavandamine ja elluviimine. Osavõtt olümpiaadidest, erinevatest konkurssidest. Ressursside planeerimisoskuse arendamine.

2.8.8. Digipädevuse lõppeesmärk – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutavas ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada problemlahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna

ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Sammud selleni jõudmiseks:

1.klassis	Jussi-multikate abil väärtuskasvatuslike teemade käsitlemine. Interaktiivse tahvli kasutamine tundides. Stuudiumi võimaluste kasutamine
2.klassis	Internetiturvalisus.. Tahvelarvutite kasutamine e-keskkondade kasutamine, programmeerimine ?
3.klassis	Toimuvad vestlused digikeskkonna ohtudest ning privaatsusest andmete kaitsmisel.
4.klassis	Keeleõppe-appide propageerimine ja kasutamine nutiseadmes. Interaktiivsed viktoriinid. Internetis oma privaatsuse kaitsmine..
5.klassis	Filmide vaatamine. Internetis ÕS-i kasutamine, info otsimine. Digikaartide kasutamise oskuse arendamine (Regio, Google Maps, Google Earth). Info otsimise oskuse arendamine läbi erinevate infokanalite. Sõnapilve, avatari tegemine. ETwinningu projektides osalemine.
6.klassis	Veebis Keelenõuande kasutamine. Usaldusväärse info otsimine, referaatide, esitluste koostamine. Vikipeedia usaldusväärsus. Koomiksrite koostamine. E-maili kasutamine. Mini-uurimuse vormistamine arvutil.
7.klassis	Digivahendite abil valikuliselt Eesti kunstnike loomingut tutvustamine. Info otsimine, viitamine. Esitluste koostamine.
8.klassis	Digitaalne tekstiloome filmiplakati kujundamisel.
9.klassis	Õpilased otsivad iseseisvalt digivahendite abil infot etteantud teema kohta. KUMU virtuaaltuur. Erinevate veebikeskkondade kasutamine. Sotsiaalmeediate turvalisus. Fotode kasutamine uurimistöös, viitamine. Plagiaat. Programmeerimine, matemaatiliste probleemide uurimine erinevaid arvutiprogramme kasutades.Meediaõpetuse abil filmiklipi loomine

2.9. Valdkonnapädevused ja nende saavutamine

2.9.1. Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Riiklikes õppekavades on määratletud järgmised valdkonnapädevused:

- Keele ja kirjanduspädevus
- Võõrkeelepädevus
- Matemaatikapädevus
- Loodusteaduslik pädevus
- Sotsiaalne pädevus
- Kunstipädevus
- Tehnoloogiapädevus
- Kehakultuuripädevus

2.9.2. Valdkonnapädevuste kujunemine on kirjeldatud ainekava üldosas

2.9.3. Valdkonnapädevuste kujunemist toetavad tunni- ja koolivälised tegevused.

2.9.4. Valdkonnapädevused realiseeruvad õpitulemuste saavutamisel. Õpitulemuste saavutamine on kirjeldatud ainekaardil. Õpetaja töökavas on õppematerjali ajaline jaotus, meetodite valik, lõiming ning erisused õppetöös (lisamaterjal andekamatele, õppekava vähendamised jms).

2.9.5. Ainekavades esitatakse klassi õpitulemused ja nende saavutamiseks läbitavad õppeteemad. Õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust.

2.10. Lõiming

2.10.1. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel.

2.10.2. Ainevaldkondade vaheline lõiming on kirjeldatud kooliastmete ainekavade üldosades.

2.11. Õpikeskkond

2.11.1. Õpikeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Selles lähtutakse riiklikus õppekavas esitatud nõuetest.

2.11.2. Valdav osa õppest toimub kooli ruumides, vajadusel arvutiklassis, raamatukogus.

- 2.11.3. Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (kooli sisehoovis, väliklassis, pargis, rannikualal, valla asutustes, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes jne) ning virtuaalses õpikeskkonnas.
- 2.11.4. Õpet võib korraldada klassikollektiivist väiksemates rühmades, kui see on otstarbekas ja põhjendatud (praktiliste tööde läbiviimine loodusainetes, keeleõpe, õpilaste hariduslikke erivajadustest lähtuvalt vm).
- 2.11.5. Õpet võib korraldada põhikooli riiklikus õppekavas ettenähtud suuremates rühmades, kui see on õpilaste arvu arvestades otstarbekas ja ei kahjusta ettenähtud õpitulemuste saavutatust (nt kehaline kasvatuses klass koos, kui klassis on vähe õpilasi või ühe soo esindajaid on liiga vähe).
- 2.11.6. Õppe läbiviimisel lähtutakse koolis välja töötatud [“Klassi- ja kooliväliste ürituste korraldamise korrast”](#)
- 2.11.7. Õpet võib korraldada ka iseseisva töö päevana (sellisel juhul on õpilased koolis eeljuhendatud), distantsõppena (õpetajad ja õpilased on üksteisest füüsiliselt eraldatud).

2.12. Loovtööde korraldamine

- 2.12.1. Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab kool kooli õppekava arenduse ning õpetaja õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.
- 2.12.2. III kooliastmes korraldab põhikool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö vm.
- 2.12.3. Loovtöö temaatika pakub kool, täpsema teema valiku teevad õpilased.
- 2.12.4. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt.
- 2.12.5. Loovtöö teema kantakse põhikooli lõputunnistusele.
- 2.12.6. Koolis on välja töötatud [“III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise kord”](#) ning [“Loovtöö koostamise ja hindamise juhend”](#).
- 2.12.7. 6. klassi uurivõppe ja informaatika tunnid valmistavad õpilasi ette 3. kooliastmes loovtöö sooritamiseks

2.13. Ülekooliliste ja rahvusvaheliste projektide korraldamine

- 2.13.1. Kooli arengukavast, põhieesmärkidest, traditsioonidest, spordi- ja huvitegevusest lähtuvalt kavandab kool ülekoolilisi projekte.
- 2.13.2. Ülekoolilisi projekte võivad algatada õpilased, õpetajad, kooli hoolekogu, lapsevanemad. Ülekoolilised projektid on nimetatud kooli üldtööplaanis.
- 2.13.3. Traditsioonilised ülekoolilised projektid on aine- ja teemanädalad, tervisepäevad, laadad, koolimaja kaunistamine jõulude ajal ja need toetavad sotsiaalsete-, suhtlus- ja ettevõtlikkuspädevuste omandamist.
- 2.13.4. Koolidevahelistes ja rahvusvahelistes projektides (lauluvõistlused, tantsu- ja laulupäevad, , õpilasvõistlused, „Läänemeri vesi“, „eTwinning“, Känguru, Suusabuss, „Ilusam kooliliuväli“, „Heategevuslik teatejooks“, „Südamest südamesse“, Tagasi kooli“, „Reipalt koolipinki“ jt) osalemisel keskendutakse õpilaste väärtuspädevuste, suhtluspädevuste, sotsiaalsete pädevuste, õpipädevuste ja ettevõtlikkuspädevuste arendamisele.

3. Haridusliku erivajadusega õpilaste õppe korraldus

3.1. Hariduslik erivajadus

- 3.1.1. Hariduslike erivajadustega (HEV) on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppest eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes.

3.2. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus

- 3.2.1. Vajadus muudatusteks õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavas õpitulemuses lähtub Eesti Vabariigi kehtivast haridusseadustikust ning kooskõlastatakse lapsevanemaga.
- 3.2.2. Koolis on välja töötatud dokument „Tugisüsteemid ja nende rakendamine Toila Gümnaasiumis“.

4. Hindamise korraldus

4.1. Hindamine

- 4.1.1. Hindamise eesmärk on toetada õpilase arengut – anda tagasisidet, innustada ja suunata õpilast sihikindlat õppima, suunata õpilase enesehinnangu kujunemist; suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel ning anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimisel ning põhikooli lõpetamise otsuse tegemisel.
- 4.1.2. Õpilaste hindamine, kokkuvõttev hindamine ja järgmisse klassi üleviimine on kirjeldatud koolis vastuvõetud dokumendis [„Toila Gümnaasiumi õpilaste hindamise juhend“](#).
- 4.1.3. 1. klassis kasutatakse numbrilise hindamise asemel sõnalist hindamist.

4.2. Kujundav hindamine kui õppimist toetav hindamine

- 4.2.1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.
- 4.2.2. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega.
- 4.2.3. Õpilane kaasatakse enesehindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ning tõsta õpimotivatsiooni. Arenguvestlusel on oluline roll õpilase enesehindamisel. Koolis on välja töötatud [“Arenguvestluste korraldamise ja läbiviimise kord”](#).
- 4.2.4. Koolipere annab õpilastele igapäevaste tegevuste ja sündmuste vältel tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ja heade tavadega.
- 4.2.5. Nõuded õpilase käitumisele ja hoolsusele esitatakse dokumendis [“Toila Gümnaasiumi kodukord”](#).

5. Õpilaste ja vanemate teavitamine

5.1. Õpilaste ja vanemate teavitamine ning nõustamine.

- 5.1.1. Õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele.
- 5.1.2. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
- 5.1.3. Täpsema ülevaate oma lapse arengust saab lapsevanem lapse arenguestlusel, mis põhikooliklassides toimub vähemalt 1 kord aastas.
- 5.1.4. Kool korraldab õpilastele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitletavates küsimustes.
- 5.1.5. Esmane vanemate teavitamise allikas on e-päevik. Kui klassijuhataja ja lapsevanem lepivad kokku teisiti, siis võib selleks olla ka mõni teine taasesitust võimaldav infokanal.
- 5.1.6. Õppetööst puudumise teavitamine on kirjeldatud [“Toila Gümnaasiumi kodukorras”](#)

6. Karjääriteenuste korraldus

6.1. Karjääriõpetus

- 6.1.1. Õpetuses ja kasvatuses käsitletava läbiva teema “Elukestev õpe ja karjääri planeerimine” taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutavas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.
- 6.1.2. Koolis viiakse läbi karjääriõpetust valikainena mahuga 35 tundi, millest esimene pool läbitakse 8. klassi 2. poolaastal ja ülejäänud osa 9. klassi 1. poolaastal.

6.2. Karjääriteenus

- 6.2.1. Koolis osutatakse karjäärinõustamist 9. klassis. Toimuvad rühma- ja individuaalnõustamised.
- 6.2.2. Koolis toimub ülekooliline karjäärinädal, kus kooliastmeti on määratud, millise elukutse esindajaga toimub kohtumine (1.kooliastme külalised tulevad kooli, 4.-8.kl õpilased külastavad kohalikke ettevõtteid).
- 6.2.3. 9.klassi õpilased osalevad karjäärinädala raames üleriigilisel Töövarjupäeval.

- 6.2.4. 9.kl õpilastel on võimalus osaleda kutseõppeasutuste lahtiste uste päevadel ja õpilasvarju päevadel.

7. Õpetaja töö planeerimise põhimõtted

7.1. Õpetaja töökava

- 7.1.1. Õppetegevuse planeerimise, seire ja õpetamise sisu läbimõelduse eesmärgil koostab õpetaja ainekava järgi töökava, mis vastab tunnijaotusplaanile.
- 7.1.2. Õpetaja töökava on dokument, mille alusel toimub tunnis õppetöö. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli (õppekäik, õuesõppetund, e-õpe, vm vormis, kus on kaks osapoolt – õpilane ja õpetaja).

7.2. Ainekaart

- 7.2.1. Ainekaart on õpetaja poolt koostatud informatiivne avalik dokument (eelkõige õpilasele ja lapsevanemale), kus on ära märgitud konkreetses õppeaines kasutatav õppematerjal, läbitavad teemad, oodatavad õpitulemused, hindamine ja planeeritud õppekäigud ning lõiming teiste sama klassi õppeainetega.
- 7.2.2. Ainekaart koostatakse üheks hindamisperioodiks.
- 7.2.3. Ainekaardi olemasolu ja selle täitmist ning vastavust e-päeviku sissekannetega kontrollib õppealajuhataja.

8. Kooli õppekava uuendamise põhimõtted

Kooli õppekava kinnitab direktor.

Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

Muudatused õppekavasse viiakse sisse iga õppeaasta alguseks.